

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма “Соціальна робота”

Спеціальність І 10 - Соціальна робота та консультування

Галузь знань І – Охорона здоров’я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26”серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Тренінгові технології в соціальній роботі
Викладач	Комар Ірина Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380975276171
Е-mail викладача	iryna.komar@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на вивчення основних методів і підходів до розробки та проведення тренінгів у сфері соціальної роботи. У процесі навчання студенти здобувають теоретичні знання про види тренінгових технологій, їхнє значення в соціальній роботі, а також практичні навички їхнього застосування для вирішення професійних завдань. Курс є ключовим аспектом підготовки фахівців, здатних використовувати інноваційні технології в роботі з клієнтами, сприяти їхньому особистісному та професійному розвитку. Охоплює такі теми, як розробка тренінгових програм, модерація групових процесів, формування команд, управління конфліктами, розвиток навичок ефективної комунікації та аналізу ефективності тренінгів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета - вивчення теоретичних аспектів та застосування на практиці видів тренінгових технологій, оволодіння та подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в сфері практичної діяльності, ознайомлення з внутрішнім середовищем та організаційними аспектами соціально-педагогічного тренінгу, ознайомлення з основними напрямками тренінгової діяльності та технологіями проведення соціально-педагогічного тренінгу; формування у студентів внутрішньої професійної мотивації, навиків професійного спілкування.

Цілі: Засвоєння студентами основних теоретичних підходів та навиків використання методів і методик сучасної практичної педагогіки та психології в цілях організації та проведення тренінгу, ознайомлення з поняттям тренінгу і його атрибутами, процесом формування і розвитку групи, з особливостями

структури групи, технікою і формами навчання у тренінгу, складанням змісту, плану проведення занять, з методикою оцінювання в тренінгу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна:	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
Спеціальні компетентності (СК)	СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного). СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами. СК-13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм. СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи. СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. СК-22. Здатність оперативно вирішувати нестандартні (кризові) ситуації і вживати заходи адекватні ситуації в межах своїх повноважень.
Програмні результати навчання (РН)	РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід. РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми. РН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

	РН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога. РН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей. РН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки. РН 24. Організовувати та здійснювати, спрямовані на розвиток батьківського потенціалу навчання батьків розуміти потреби дітей та добирати способи задоволення потреб дітей відповідно до їх віку та індивідуальних особливостей, методи ненасильницького дисциплінованого впливу на дітей з метою запобігання вилучення дітей із сім'ї в межах повноважень. РН 26. Організовувати роботу по залученню в соціальну роботу інститутів громадського суспільства, волонтерів та інших зацікавлених осіб, а також здійснювати, популяризувати, організовувати волонтерську діяльність в межах громади, регіону.
--	--

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1 (3)	231 Соціальна робота	2	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Тренінг як форма роботи соціального працівника.	2	2	6
Тема 2. Типології груп тренінгу.	2	2	6
Тема 3. Групова динаміка і її роль в процесі	2	2	6

тренінгової роботи.			
Тема 4. Роль тренінгу у роботі з різними категоріями клієнтів.		2	6
Тема 5. Основні методи тренінгу.	2	2	6
Тема 6. Планування, організація і дизайн тренінгу.		2	6
Тема 7. Цілі та завдання тренінгу з урахуванням соціальних запитів.	2		6
Тема 8. Стандарти тренінгової роботи та індивідуальний стиль тренера.		2	6
Тема 9. Управління конфліктами в процесі групової роботи.		2	6
Тема 10. Аналіз ефективності тренінгів.	2	2	6

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни передбачає комплексний підхід до вимірювання знань, умінь і навичок студентів. Вона включає в себе різні компоненти оцінювання, які дозволяють визначити рівень засвоєння матеріалу і сформованість компетенцій. Система складається з таких елементів: Поточне оцінювання – 1) модульні завдання (перевірка знань на окремих етапах вивчення курсу); 2) практичні завдання (оцінювання виконання практичних та семінарських робіт); 3) домашні завдання (контроль за самостійною підготовкою студента); 4) тестування: оперативна перевірка теоретичних знань. Рейтингове оцінювання – студенти накопичують бали протягом семестру за виконання різних завдань. Кінцева оцінка розраховується на основі підсумку цих балів.
Вимоги до письмових робіт	Критерії оцінювання: якість виконання завдань, своєчасність здачі роботи, глибина розуміння матеріалу. Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань.
Семінарські заняття	Критерії оцінювання: якість виконання завдань, своєчасність здачі роботи, глибина розуміння матеріалу, креативність або вміння застосувати знання на практиці.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання не менше 50 % завдань курсу
Підсумковий контроль	Залік

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: -Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Положення про запобігання академічному плагіату у Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/
Відвідування (пропуски) занять	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Карпатського національного університету імені Василя Стефаника - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/

8. Рекомендована література

1. Барко В. І. Методика проведення тренінгів управлінського спрямування / Практична психологія та соціальна робота. 2004. № 4. С. 70-77. 2. Безпалько О. В. Тренінг як інноваційна форма соціально-педагогічної роботи / Соціальна педагогіка: теорія та практика. 2004. № 1. С. 22-28.

3. Білоус Р. М. Мій професійний вибір: тренінг старшокласників / Білоус Р. М. // Практична психологія та соціальна робота. 2010. № 12. 34-38.
4. Білоус Р. М. Мій професійний вибір: тренінг старшокласників / Білоус Р. М. // Практична психологія та соціальна робота. 2010. № 11. 29– 39.
5. Волинець Л., Романець О. Стаємо батьками: посіб. з питань забезпечення прав дітей. . К.: ДП, 2008. 296с.
6. Заверило Н. В. Навчання однолітків однолітками: зарубіжний досвід / Наук. записки Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського, 2000. Вип. 3. С. 66–70.
7. Зимівець Н. В. «Рівний – рівному» як соціально-педагогічна технологія формування здорового способу життя підлітків / Проблеми педагогічних технологій. Луцьк, 2002. Вип. 2. С. 101–108.
8. Зимівець Н. В. Особливості технології «рівний – рівному» у профілактичній роботі з учнівською молоддю / Наук. вісник Чернівецького ун-ту. Чернівці, 2005. С. 60–64.
9. Зимівець Н. В. Формування у підлітків відповідального ставлення до здоров'я шляхом впровадження технології «рівний – рівному» Проблеми педагогічних технологій. Луцьк, 2004 Вип. 3–4. С. 59–63.
- 10.Зверева І.Д., Петрочко Ж.В. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики: Навч. пос., К., 2011, 224с.
- 11.Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід : [Метод. посібник] / Автор.-уклад. : О. Пометун, Л. Пироженко. К. : А.П.Н., 2002. 136 с.
- 12.Марчак С. Психологічний комфорт педагога в умовах конструктивного спілкування. Тренінг-курс для педагогів і майстрів виробничого навчання / Соціальний педагог. 2010. № 1. С. 28–33.
- 13.Методичний посібник по проведенню тренінг курсу для соціальних працівників з питань підбору, підготовки та соціального супроводу прийомних батьків / Г. М. Бевз, А. Й. Капська, Н. М. Комарова. К. : УІСЦ, 2000.127 с.
- 14.Мілютіна К. Психолог-тренінг / Мілютіна К. // Психолог. № 14. 2002. С. 4–6.3
- 15.Міляєва В. Р. Використання психологічних тренінгів для вдосконалення фахової підготовки державних службовців / Міляєва В. Р., Бісик Ю. М. // Практична психологія та соціальна робота. 2010. № 11. С. 74–79.
- 16.Озеркова І. Рольові ігри як технологія самовиховання / І. Озеркова // Завуч. 2001. № 23–24 (101–102). С. 57–61.
- 17.Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : [Методичні рекомендації] // Уклад. О. М. Шевчук. Умань, 2010. 37 с.
- 18.Соціальний супровід сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах: Методичний посібник / І. Д. Зверева та ін. К.: Держсоц-служба, 2006. 104 с.

19. Технології роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді: Методичний посібник / [С. В. Толстоухова, О.О. Яременко, О. В. Вакуленко та ін.]. К.: ДЦССМ, Державний ін.-т проблем сім'ї та молоді, 2003. 88 с.
20. Шаргородська С. В. Тренінгова робота з підлітками та молоддю (з досвіду роботи соціального педагога) / Соціальний педагог. 2007. № 11 (35). С. 16–29.

Викладач _____ **Ірина КОМАР**, доцент
кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи